

האם נטילה צריכה כוונה?

דיונים על זה

הסתירה

ת"ר לא כיוון ידיו טמאות והתניא גם אם לא כיוון ידיו טהורות

תשובת ר"נ למעשר ומעלה צריך כוונה תשובת ר"נ לחולין לא צריך כוונה

חיזוקים שלחולין שלא צריך כוונה

1 משנה במקוואות גל שנתלש ונפל על אדם וכלים טהור וכפי שלכלים אין כוונה גם לאדם מדובר ללא כוונה

דחייה ~~אולי מדובר שיושב ומצפה~~ (יש לו כוונה) ואז מה? ומה? שלא גוזרים שטמא אטו שטמא יטבול ב

חדלית של מי גשמים (מי גשמים זורמים שלא נחשבים מעיין, ולכן לא מטמאים בתזוזה) בכיפין (בחלק העליון של הגל) כי נחשב טבילה באוויר

2 משנה במכשירין פירות שנפלו לאמת המים והכניס את ידיו הטמאות: אם כדי לטהר ידיג הפירות - הומשרו ידיו - טהורות

אם כדי להוציא את הפירות הפירות - לא הומשרו לקבל טמאה ידיו - בכל זאת טהורות אפילו שלא התכוונו

ראים שלא צריך כוונה

קושיות רבה לר"נ ממשנתו

1 הטובל לחולין והחזק לחולין (התכוון לחולין) לא החזק למעשר

משמע שעל כל פנים לחולין צריך "החזק" (כוונה)

עונה רבה לחולין לא צריך כוונה והמשנה רק מחדשת שאפילו אם כן כיוון לחולין (אפילו שלא צריך) עדיין לא החזק למעשר

2 המשך המשנה טבל ולא החזק (לא כיוון) כאילו לא טבל לכאורה זה נכון גם לחולין

עונה רבה לא זה רק למעשר ומעלה. וכן בברייתא

רבי אלעזר טבל וכיוון לטהרה סתם ועלה (ועדיין רטוב) מחזיק עצמו (מכוון) לכל מה שירצה

מיתבי עושה עם רגלו אחת במים יכול לשנות רק כל עוד צריך לחלק בין שני מצבים

דחייה צריך לחלק בין שני מצבים

ברייתא: כיוון לדבר קל ספציפי ורוצה לשנות לדבר חמור משנה רק כל עוד עושה במים ר' אלעזר כיוון לטהרה כללית ורוצה לשנות למשהו ספציפי יכול גם אם יצא

הרחבה לגבי "עושה במים" (שיכול לשנות אם רגל אחת במים)

הסברא כל עוד הוא במים מתייחסים לטיפות שעל גופו כמחבורות למקוה וכך הוא עדיין במקוה (גוד אחית, וגוד אסיק)

מי התנא שסובר כך? נחלק את הדיון ל4 שלבים:

המקרה מקוה עם בדיק 40 סאה וידרו שניים לטבול זה אחר זה

רבנן טבילת השני לא טבילה כי הראשון הוציא קצת מים

ר"נ באיזה מקרה נחלקו גירסה א (לחומרה) בטבילה מדאורייתא ודאי שלא נחשב גירסה ב (לקולא) והמחלוקת רק בטבילה במעלות מדרבנן כולם מקלים

כי מתייחסים למים שעליו כמחבורים למקוה (גוד אחית) ונחשב שבמקוה עדיין יש 40 סאה

גירסה א (לחומרה) בטבילה מדאורייתא ודאי שלא נחשב גירסה ב (לקולא) והמחלוקת רק בטבילה במעלות מדרבנן כולם מקלים

קודם כל מי אמר גוד אחית במקרה זה (שזה רק מעלות דרבנן)?

זו ברייתא זו ברייתא יש 3 גמטיות (בורות מים) במדרון עם זרם ביניהם - בעלייה 20 באמצעית 40 בתחתונה 20

בביתא של שני האנשים לפי רב נחמן בביתא של 3 הגמטיות גם ר"נ

שנית האם מי שאומר גוד אחית יאמר גם גוד אסיק

תחילה אמר ר"ח ר"י בשם ר"מ מטביל (אומרים גם גוד אסיק) אך עולא ז"ל מחלוקת בברייתא ור"ח מסכים

גירסה א רק ר"י (וכן אמר ר' פדת) גירסה ב גם רבנן

ולכן אמר ש"עושה במים זה ר"י אך לפי עולא ונאמר שהברייתא ר"מ (טורי אבן)

תשובות! תשובות! תשובות! תשובות! תשובות!

אבל מניין שהן דווקא כקודש ולא כחולין או תרומה? מהסיפא לגבי מדרס על טהרת הקודש יוחנן בן גודא היה אוכל חולין על טהרת הקודש והיתה מטפחתו מדרס למתעסקים בני חטאת

משמע משמע שחולין על טהרת הקודש - כקודש (כי הדרגה הבאה אחריהן זה רק מי חטאת)

הדרגות במשנה

תזכורת למשנה הדרגות השונות רישא - לחולין ומעשר טובל, לתרומה וקודש - טובל, למי חטאת - כל הגוף טמא אמצע - נטל וכיוון לדרגה אחת - לא טהור לדרגה גבוהה יותר סיפא - בגדי מי ששומר בדרגה אחת נחשבים טמאי מדרס לדרגות הגבוהות יותר (וסיפור על זה על יוסף בן יועזר ויוחנן בן גודא - שהקפיד על קודש, ובגדי מדרס למי שמתעסק במי חטאת)

האם יש הבדל בין חולין למעשר שני?

במשנה לכאורה יש סתירה בין הרישא (אמצע) לסיפא (אמצע)

ברישא (אמצע) לגבי כוונות בטבילה יש הבדל בין חולין למעשר (כרבנן יח)

בסיפא לגבי מדרס המשנה לא חילקה בין חולין למעשר (אלא רק בין חולין לתרומה ומעלה) כר"מ

לגבי חולין על טהרת הקודש משנה בטהרות: חולין - חולין - ר"א בר"צ - כתומה

אך רב מרי מדויק במשנתו חולין שנעשו על טהרת הקודש כקודש

אין מדויק? מהסיפא לגבי מדרס על טהרת הקודש יוחנן בן גודא היה אוכל חולין על טהרת הקודש והיתה מטפחתו מדרס למתעסקים בני חטאת

משמע משמע שחולין על טהרת הקודש - כקודש (כי הדרגה הבאה אחריהן זה רק מי חטאת)